

ULUSAL GENİŞBANT STRATEJİSİ ve EYLEM PLANI TASLAĞI HAKKINDA TÜBİSAD GÖRÜŞLERİ

Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme

Ülkemizin bilişim sektörünün hak ettiği yeri bulması ve ekonomimizin itici gücü haline gelmesi için endüstrideki her paydaşın birincil önceliği yatırım yapılabilir, rekabet edilebilir, kurallar manzumesi içerisinde hareket eden bir bilişim sektörü yaratmak olmalıdır. TÜBİSAD olarak; Türkiye ekonomisinin daha da güçlenerek, bilgi ve iletişim teknolojilerinden en ileri düzeyde yararlanılması, iletişim altyapımızı geliştirmeyi ve sektörün sürdürülebilir büyümesini en temel önceliklerimizden biri olarak değerlendiriyor ve ülkemizin telekomünikasyon sektörü yol haritasını şekillendirmek için çalışmalarımızı arttırarak sürdürüyoruz.

Derneğimiz, ülkemizin gelecekteki rekabet gücünün bilişim sektörüne yapacağı yatırımlar ile doğru orantılı olacağına inanmakla birlikte, genişbant yatırımlarının arttırılması ve sürdürülebilir yatırım modellerinin geliştirilmesi için vakit kaybetmeden harekete geçilmesi gerektiği görüşündedir. Bu vizyon doğrultusunda; genişbant internet kullanımı ve altyapısının yaygınlaşmasını, kaynakları optimum kullanacak şekilde genişbant şebekelerin kurulabilmesi ve hizmet çeşitliliğinin sağlanabilmesini hedefleyen bu kapsamlı çalışma, derneğimiz tarafından çok önemli bir adım olarak değerlendirilmektedir. Sektörün gelişimi için gereken yenilikleri ve atılması gereken idari tedbiri içeren bu çalışmanın, ülkemiz ekonomisi için 2023 yılı öngörülerinde yer alan değerlere ulaşmak adına da bir kaldıraç etkisi göstereceğini düşünüyoruz. Bu büyük adım için başta Bakanlığınız olmak üzere katkı sağlayanlara teşekkürlerimizi sunarız.

Genişbant teknolojilerinin yaygın olarak kullanılmasının, yeni iş modellerinin ortaya çıkması, istihdam yaratılması, verimliliğin ve üretkenliğin artması gibi sonuçlarıyla ülke ekonomisine yaptığı katkılar çeşitli araştırmalar ile ortaya koyulmuştur. Bu nedenle, birçok ülke hem global pazarda rekabetçi bir ekonomiye sahip olabilmek, hem de elektronik haberleşme sektörünün büyümesini ve yatırımların sürekliliğini sağlayabilmek ve vatandaşlarına uygun fiyata kaliteli hizmet sunmak için ulusal genişbant stratejilerini oluşturmaktadır. Bu strateji kapsamında gerekli aksiyonların alınması ile Türkiye'nin

genişbant internet hedeflerine ulaşmasının önündeki engellerin kaldırılması, sektörün büyümesi ve yatırımların sürekliliğinin sağlanması, kaynakların etkin kullanımı ve teşvik edici ve destekçi düzenlemelerin getirilmesi mümkün olabilecektir. Söz konusu Ulusal Genişbant Stratejisi taslak dokümanında bu engellere yer verilmesi ve çözüm önerilerinin eylem planlarına dâhil edilmiş olması sektörün gelişimi için memnuniyet vericidir.

Özellikle sektörün yıllardır gündeminde olan en büyük sıkıntılarının başında gelen abone ve işletmeciler üzerindeki yüksek finansal yükün azaltılmasına yönelik eylem adımlarının uygulamaya alınmasının hemen ardından tüm hizmetler açısından hızlı bir sıçrama dönemi olacaktır. Bununla birlikte geçiş hakkı için tesis paylaşımı ön şartının kaldırılması, geçiş hakkı yapı ruhsatı, kullanma izni ve yer seçimi süreç ve ücretlerinin standart hale getirilmesi, yeni binalarda bina içi fiber kurulumunun zorunlu hale getirilmesi gibi altyapı kurulumunu zorlaştıran/engelleyen uygulamaların çözüme kavuşturulmasını takiben tüm işletmecilerin yatırımlarının önünün açıldığı önemli bir gelişim dönemine girilecektir. En az bunlar kadar önemli diğer bir eylem maddeleri de yatırıma elverişsiz bölgelerde altyapı kurulumu için destek/teşvik sağlanması ve spektrumun etkin ve verimli kullanılmasıdır

Sonuç olarak; Bakanlığınız tarafından hazırlanan Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2020) taslak dokümanı ile hayata geçirilecek eylemlerin; bilişim sektörünü güçlü ve rekabet gücü yüksek bir yapıya kavuşturacağı, BİT'in diğer sektörlerle nüfuzunu arttıracacağı ve ekonomide büyüme ve istihdam artışını destekleyeceği değerlendirilmektedir. Dolayısıyla, söz konusu dokümanın nihai versiyonunun hazırlık aşamasında; aşağıdaki görüş ve önerilerimizin değerlendirilmesi talep edilmektedir.

Taslaktaki Bölüm/Kısım ve Sayfa Numarası	Görüş ve Değerlendirme	Teklif
Bölüm 4.1.1/Pasif Altyapı Kurulumunun Kolaylaştırılması, sayfa 42	<p>Söz konusu dokümanın arzın geliştirilmesi başlığı altında belirlenen aksiyonlar incelendiğinde, altyapı kurulumuna ilişkin engellerin kaldırılmasına yönelik bir dizi aksiyonun önümüzdeki yıl içinde çözümleneceği görülmektedir. Bu konuların kısa vadede çözümlenmesi ile işletmecilerin yatırımlarının hız kazanacağı aşikardır. Dolayısıyla, bu bölümde yer alan aşağıdaki aksiyonların olumlu olduğu değerlendirilmektedir:</p> <ul style="list-style-type: none">• Diğer şebeke işletmecilerinin (enerji, ulaştırma, vb.) altyapılarını paylaşma	4.1.1 nolu eylem maddesinden “Belediyeler, KGM, TCDD, BOTAŞ, TEİAŞ, elektrik dağıtım

	<p>açması, güzergahlarını kullandırmasına ilişkin ve farklı altyapıların kazılarının ortak yatırım ile hem düşük maliyetle hem de birbirine zarar vermeden yapılmasını sağlayacak düzenlemelere yer verilmiş olması önemlidir. Zira, karayolları, demiryolları veya enerji şirketlerinin kendi şebekelerini genişletirken fiber altyapı kurulumu konusunda da telekom işletmecileriyle birlikte çalışmasının desteklenmesi yatırımların hızlanmasında rol oynayacaktır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Bu konuda Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bir yönetmelik taslağı olmakla birlikte, koordinasyon sağlanması ve ortak yatırım konusuna yer verilmemiştir. Sözkonusu taslak dökümanda belirtildiği üzere, Kamu kurumlarının kendi alanlarına ilişkin altyapı kazılarını işletmecileri haberdar ederek ortak kazı çalışması yapılması gibi işbirliklerinin olumlu sonuçlar doğuracağı değerlendirilmektedir. <p>Ancak diğer yandan, elektronik haberleşme altyapılarının işletmeciler dışında kurumlar tarafından yapılması (Belediyeler vb) ve işletilmesinin önünü açacak düzenlemelerin risk barındırdığı düşünülmektedir. Belediyelerin yüksek ücret talepleri ve izin süreçlerini zora sokan talepleri dikkate alındığında, hem izni veren hem altyapı kurulumun yapan kurumun aynı olması, mevcut altyapı kurulumlarını ciddi ölçüde zora sokmaktadır. Mevcut süreçsel sıkıntılar giderilse dahi Büyükşehir belediyelerinin altyapı kurmak ve işletmek için, kamu kaynağını ve gücünü kullanacağı, üstelik hiçbir geçiş hakkı ödemediği altyapı oluşturabilecekleri dikkate alındığında, bu durumun sektördeki rekabeti olumsuz yönde etkileyeceği açıktır.</p> <p>Özellikle, Belediyelerin kazı süreçlerinde hem izin merci olması hem de altyapı kurabilecek yetkiye sahip olmaları izin süreçlerinde çatışmalara sebep olabilecektir. İşletmeciler dışındaki kurumların pasif altyapı kurmasına izin verilse dahi bu sadece</p>	<p><i>şirketleri'nin işletmecilerin ihtiyacına yönelik pasif altyapı kurmaları ve BTK'dan yetki-izin almak kaydıyla işletmeleri amacıyla yasal düzenleme yapılacaktır.” ifadesinin çıkartılması önerilmektedir.</i></p>
--	---	--

	işletmecilerin talebini karşılama amaçlı olmalı ve işletme hakkı sadece işletmecilerde olmalıdır.	
Bölüm 4.1.4 Bina içi altyapı kurulumunun ve paylaşımının zorunlu hale getirilmesi, sayfa 49-50	Günümüz şebeke mimarisinde bağlantı ile ilgili en büyük problemlerden birisi de son kullanıcıya giden bina içi kablolamada yaşanan problemlerdir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından BTK'nın hazırladığı Bina içi elektronik Haberleşme Tesisatı Teknik şartnamesine uygun olarak binalarda fiber altyapısı olması zorunluluk haline getirilmesi eve kadar fiber kurulumunu hızlandıracaktır. Bu altyapının farklı işletmecilerce paylaşılmasını sağlayacak (dikey paylaşım) düzenlemelerin de yapılması ile uygun fiyatlara hizmet sağlanabileceği ve tüketici memnuniyetinin de artacağı değerlendirilmektedir. Bu altyapının kullanımında münhasırlık olmaması rekabetin sağlanması ve tüketici faydası açısından önem taşımaktadır.	Bu altyapının farklı işletmecilerce paylaşılmasını sağlayacak (dikey paylaşım) düzenlemelerin de yapılması ile uygun fiyatlara hizmet sağlanabileceği ve tüketici memnuniyetinin de artacağı değerlendirilmektedir. Yeni binalarda bina içi fiber kurulumunun zorunlu hale getirilmesi gibi altyapı kurulumunu zorlaştıran/engelleyen uygulamaların çözüme kavuşturulmasını takiben tüm işletmecilerin yatırımlarının önünün açıldığı önemli bir gelişim dönemine girilecektir.

<p>Bölüm 4.1.5 Geçiş Hakkı ve Tesis Paylaşımı Mevzuatının Güncellenmesi, sayfa 53</p>	<p>İşletmeciler, fiber altyapı kurmak istedikleri noktalarda mevcut altyapı var ise geçiş hakkı yönetmeliği gereği, altyapıyı paylaşmak zorunda olduklarından, birçok noktada yerleşik işletmeciye bağlıdır. Sektörün önünü daha gerçekçi ve sağlıklı bir temelde açmak için Geçiş Hakkı Yönetmeliği'nde tesis paylaşımı zorunluluğunun kaldırılması ve talep edilen güzergâhta tesis paylaşımının zorunlu olması hükmünün değiştirilerek erişim talep eden işletmecinin ticari kararına bırakılması önemli bir adım olacaktır. Strateji dökümanında bu adımın öncelikli olarak değerlendirilmesi ve 2017 yılı içinde tamamlanması sabit altyapı problemlerinin çözülmesi için elzemdir.</p> <p>Fiber paylaşım ve yatırım süreçlerinin daha hızlı, objektif, etkin ve şeffaf olarak uygulamaya alınması için EHABS önem taşımaktadır</p> <p>Geçiş hakkı ve kazı izinleri için bürokratik süreçlerin tek merkezden yönetilmesi, sürecin hızlı ilerlemesini ve kurumlar arası farklı uygulamaların engellenmesini sağlayacaktır.</p>	<p>Strateji dökümanında bu adımın öncelikli olarak değerlendirilmesi ve 2017 yılı içinde tamamlanması sabit altyapı problemlerinin çözülmesi için elzemdir.</p>
<p>Bölüm 4.1.6 Elektronik Haberleşme Altyapısı Kurulumunun Kolaylaştırılması, sayfa 58</p>	<p>Bu maddede belirlenen eylem planlarının ivedilikle hayata geçirilmesi mevcut altyapı yatırımlarının korunması ve yeni yatırımların kolaylaştırılması bakımından önemlidir. Bu kapsamda Mobil elektronik haberleşme altyapı sistemlerinin basit tamir ve tadilat işlemleri neticesinde kurulan sistemler olması, yapıların taşıyıcı sistemlerine etki edecek yük oluşturmaması, ruhsat işlemlerinde mevzuatta bu tip sistemlere uygun düzenlemelerin bulunmaması vb. gerekçelerle, bu sistemlerin İmar Kanunu kapsamında yapı ruhsatı ve kullanma izin belgesine tabi yapılar içerisinde değerlendirilmemesinin veya bu sistemler için uygun bir prosedür belirlenmesinin uygun olacağı değerlendirilerek bu görüşe tamamen katıldığımızı belirtmek isteriz.</p>	<p>1. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı uhdesinde yürütülen imar mevzuatı, kazı ruhsatı muafiyeti ve zemin tahrip bedeli gibi ücretlere ilişkin çalışmaların ulusal genişbant stratejisi eylem adımları ile uyumlu olmasının sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.</p>

	<p>Bununla birlikte, Tıp İmar yönetmeliğine ilişkin olarak 23.03.17 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından görüşe sunulan taslakta; uygulama, teknik gereklilik ve şebekelerin sürekliliğinin sağlanmasına yönelik aksaklıklara yol açabilecek maddelerin olduğu görülmüştür. Söz konusu Tıp İmar yönetmeliği taslağında, Ulusal Genişbant Strateji ve Taslak planında yer alan Elektronik Haberleşme Altyapısı Kurulumunun Kolaylaştırılmasına yönelik madde içerisindeki görüşlerle uyuşmayan hususlar olduğu görülmüştür. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı uhdesinde yürütülen bu çalışmaların ulusal genişbant stratejisi eylem adımları ile uyumlu olmasının sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.</p> <p>Ülkemiz mobil haberleşme altyapılarının IoT konularında ilerleme kaydetmesi ve 5G'nin gelişimi sürecinde small cell uygulamalarının göz ardı edilemez önemi de dikkate alındığında mevcut düzenleyici çerçevenin yaygın small cell kurulumunun önünü açacak şekilde revize edilmesi gerekmektedir.</p> <p>Diğer taraftan, Orman ve Meralara ilişkin yaşanan kiralama sorunlarına ilişkin olarak Strateji planında belirtildiği üzere Eylem planındaki maddelerin hayata geçmesi ile bu sorunların ortadan kalkacağı düşünülmektedir.</p>	<p>2. Mevzuat değişikliklerinde sürelerin “ivedilikle” gibi ifadeler yerine net olarak belirtilmesi teklif edilmektedir.</p> <p>3. Ankesörlü telefon, ATM ve reklam panoları gibi alanlar üzerine veya içerisine kurulum yapılmasına izin verilmesi ve belirli bir çıkış gücünün altında olan bu small cell kurulumlarında Kurumunuza başvuru ve/veya bildirim yapılmaması ve bunlar için telsiz ücreti ödenmemesi önem taşımaktadır. Bu doğrultuda işletmecilerin görüşlerini paylaştığı ilgili (Güvenlik Sertifikası) Yönetmelik Taslağı'nda; 2 Watt' kadar indoor kurulumların düzenlemenin kapsamı dışında bırakılması ve 2 – 5 Watt arasındaki indoor kurulumları için işletmecilerin sadece bildirimde bulunması yönünde değişiklikler yapılmasına ihtiyaç</p>
--	--	--

		duyulmaktadır. Bu maddenin eylem planına eklenmesi teklif edilmektedir.
Bölüm 4.1.7 Spektrumun Etkin ve Verimli Kullanılması, sayfa 65	<p>Spektruma ilişkin belirtilen eylem adımlarının sektörde yatırım yapacak işletmecilerin önünü görmesi ve yeni nesil teknolojilerin ülkemize kazandırılması bakımından önemli olduğunu değerlendirmekteyiz. Bu anlamda, ülkemizde de dünyada olduğu gibi 700 Mhz ve 3500 Mhz bantları başta olmak üzere ilave frekans tahsislerinin bugünden planlanması ve gerekli düzenlemelerin yapılması esastır.</p> <p>Radyolink Frekanslarına ilişkin olarak özellikle 13Ghz, 60 GHz, 80Gz bantlarının ulusalda tahsis edilmesini sağlayacak eylem adımlarının önceliklendirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir</p> <p>Son olarak, söz konusu maddenin 7. bendinde; genişbant internet hizmetlerinin sunumuna yönelik olarak kısa mesafe erişimli telsiz cihazlarına ilişkin uluslararası düzenlemelere paralel olarak mevzuat değişikliklerinin yapılacağı belirtilmektedir. Mevzuat değişiklikleri planlanırken, GSM operatörlerinin mevcut şebekelerinin önceliklendirilmesi; böylelikle, ülke kaynaklarının etkin kullanılmasının sağlanması ve mükerrer yatırımlardan kaçınılması son derece önemlidir. Yüksek hizmet kalitesi taahhüt eden ve hâlihazırda ülke genelinde altyapısı bulunan mobil/sabit işletmeciler yerine; lisanssız bandlar üzerinden benzer hizmetleri sunmaya talip olan işletmecilerin önceliklendirilmesinin, güvenlik, hizmetin kalitesi ve verimliliği, sürdürülebilirliği ve ülke genelinde yaygınlığı açısından risk teşkil edecektir.</p>	<p>Ülkemizde de dünyada olduğu gibi 700 Mhz ve 3500 Mhz bantları başta olmak üzere ilave frekans tahsislerinin bugünden planlanması ve gerekli düzenlemelerin yapılması esastır.</p> <p>7. maddeye aşağıdaki eklemenin yapılması önerilmektedir: “Genişbant internet hizmetlerinin sunumuna yönelik olarak, kısa mesafe erişimli telsiz cihazlarına ilişkin uluslararası düzenlemeler de dikkate alınarak mevzuat değişiklikleri yapılacaktır.”</p>

<p>Bölüm 4.2.1 Vergi ve Mali Yükümlülüklerin Azaltılması, sayfa 68</p>	<p>Elektronik Haberleşme teknolojilerinde ürün ve hizmetlere yönelik yatırım ve işletme maliyetleri ile iletişim altyapısının kullanımında alınan vergilerin yüksek tutarı nedeniyle istenilen pazar büyüklüğüne ulaşamamaktadır. 4,5G'nin hayatımıza girmesi ile birlikte internet kullanımına yönelik hızlı bir büyüme beklendiği için; mobil haberleşme ve diğer elektronik haberleşme hizmetleri için vergi oranlarının indirilmesi gerekmektedir. Bu durum hem sektördeki büyümenin önünü açacak olup hem de hizmet çeşitliliğinde ÖİV mükelleflerinin daha rahat hareket etmesini sağlayacaktır. Aynı zamanda idare açısından ise; denetimlerde anlayış ve yorumlama farkını ortadan kaldıracaktır. Dolayısıyla, sektördeki vergi yükünün hafifletilmesi ve vergi yapısının sadeleştirilmesine yönelik "Vergi ve Mali Yükümlülüklerin Azaltılması" konulu eylem maddesinin önceliklendirilmesi gerektiği görüşünderiz.</p> <p>Hazine Payı oranlarının revize edilmesi: Mobil elektronik haberleşme işletmecilerinin aylık brüt satışlarının %15'i hazine payı olarak peşinen ödenmektedir. Bu durum sektörün önündeki en büyük mali külfetlerden biri olup, bu oranın indirilmesi yatırım faaliyetleri anlamında işletmecilerin önünü açacaktır.</p> <p>Son olarak, Elektronik haberleşme sektöründe süregelen yetki karmaşası ve mükerrer yaptırımların önüne geçilmesini teminen kurumlar arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi gerekmektedir. Sektörde faaliyet gösteren tüm işletmeciler, tabi oldukları düzenleyici çerçevede aynı konuda birbiri ile örtüşen farklı mevzuat hükümlerini denetlemekten sorumlu olan başta Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olmak üzere Kurumlar tarafından ayrı ayrı denetlenmektedirler. Kurumlar</p>	<p>Öncelikle ÖİV revizyonu olmak üzere, bu maddede yer alan eylem adımlarının 2020'den önce gerçekleştirilmesini teklif etmekteyiz.</p> <p>Hazine payı modelinin değiştirilmesine ilişkin eylem maddesi tarafımızca anlaşılammış olup oluşturulacak alternatif modele ilişkin ilave bilgiye ihtiyaç duyulmaktadır.</p> <p>Farklı kurumlar tarafından elektronik haberleşme işletmecilerine yönelik düzenleyici yükün ve maddi yaptırımların sektöre zarar vermemesi için kurumlar arası sınırların belirlenmesi adına işbirliği protokolü imzalanmalıdır.</p>
---	---	--

	arası gerekli koordinasyonun sağlanarak Türkiye elektronik haberleşme sektörü üzerindeki düzenleyici yükün dengelenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.	
Bölüm 4.2.7 Makineler arası İletişim, Nesnelerin İnterneti hizmetlerinin yaygınlaşması, sayfa 83	<p>M2M Pazarının büyümesinin ivme kazanması ve tüketici refahının artması amacıyla etkin rekabet şartlarının artırılması önem arz etmektedir. Bu nedenle söz konusu maddenin, pazarı büyütecek bir regülasyon politikasının sürdürülmesini sağlayacağı için önceliklendirilmesi gerektiğine inanıyoruz.</p> <p>Kullanıcıların yüksek vergi ve ücretler nedeniyle M2M uygulamalarına geçmemeleri; hem pazarın büyümesini ve ölçüğe ulaşmasını engellemekte hem de sistemden beklenen etkinlik ve verim artışlarının kazanımına engel olmaktadır. Bu kapsamda bu maddede belirtildiği üzere, telsiz ruhsatname ve kullanım vergilerinin kaldırılması, M2M- IoT kullanımının önünü açıp uygulamaları yaygınlaştıracaktır. Ancak, vergi yükünden bahsedilmesine rağmen, bu maddenin kapsamına akıllı şehir oluşumunun ana sağlayıcılarından olan ve internetin üçüncü dalgası olarak kabul edilen Darbantta Nesnelerin İnterneti teknolojinin de girdiğinin açıkça belirtilmesi gerekmektedir. "M2M" ifadesinin yanısıra "nesnelerin interneti" ve "darbantta nesnelerin interneti" ifadeleri eklenmelidir.</p>	<p>Aşağıdaki hususun ayrı bir eylem maddesi olarak eklenmesi talep edilmektedir:</p> <p>Akıllı şehir oluşumunun ana sağlayıcılarından olan ve internetin üçüncü dalgası olarak kabul edilen Darbantta Nesnelerin İnterneti teknolojisi uygulamalarını yaygınlaştırmak için; abonelerden alınan "telsiz ruhsat ücreti", "telsiz kullanım ücreti", "hazine payı" ve kullanım bedeli üzerinden KDV ve ÖİV olarak alınan mali yükümlülükler ile ilgili olarak iyileştirmeler yapılmalıdır.</p>
Bölüm 4.3.1/Telsiz Ruhsatname ve Kullanım Ücretleri ile kullanım	Trx, baz istasyonu ve radyolink telsiz ücretleri genişbant teknolojilerinin yaygınlaşması ile birlikte işletmecileri zorlayacak seviyelere gelmektedir. Bu maddedeki eylem adımları bu sorunu çözmek ve yatırımları hızlandırmak için elzemdir. Dolayısı ile bu	Bu madde üzerindeki eylem planını desteklemekte ve 2017 yılı

Selahattin Pınar Cad. Cemal Sahir Sk.
Polat İş Merkezi No:29 K:4-5 D:47
34387 Mecidiyeköy İstanbul/ Türkiye
T: 0 212 275 52 52
F: 0 212 273 29 99
www.tubisad.org.tr

<p>haklı ücretlerinin gözden geçirilmesi, sayfa 89-90</p>	<p>madde üzerindeki eylem planını desteklemekte ve 2017 yılı içerisinde hayata geçmesini beklemekteyiz.</p>	<p>içerisinde hayata geçmesini beklemekteyiz.</p> <p>Dünyada örneğine rastlanmayan altyapı kaynaklı telsiz ücretlerinin, mobil internetin 4.5G ve 5G teknolojileriyle birlikte yaygınlaşarak kapasite yatırımlarının devamının teşviki için tamamen kaldırılması talep edilmektedir. Bu talebe yönelik mevzuat çalışmaları yürütülürken ise, şebekelere yüksek yatırım yapılan bu dönemde ivedilikle, 4.5G için alınan yüzde 50 indirim kararının kapsamına 2G ve 3G taşıyıcılarının da dâhil edilmesi ve 4.5G için yeniden bir indirim yapılması, sektörün büyümesine katkı sağlayacak önemli bir adım olacaktır.</p> <p>4.2.7 eylem maddesindeki M2M uygulamalarının telsiz ruhsatname ve kullanma ücretlerinden muaf</p>
--	---	--

		hale getirilmesi konusuna bu maddede de atıfta bulunulması uygun olacaktır.
Bölüm 4.3.2/Veri Merkezlerinin Desteklenmesi, sayfa 91	Ülkemizde, veri merkezlerinin gelişimini desteklemek için bu maddede yer alan eylemlerin bir an önce hayata geçirilmesi gerekmektedir. Öncelikle, merkezlerin, gelişmiş ülkelerde olduğu üzere, ekonomik teşvikler, ağ altyapı kalitesi ve bölgesel İnternet Değişim Noktaları gibi olanaklara erişebilmesinin sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.	Aşağıdaki hususların ayrı bir eylem maddesi olarak eklenmesi talep edilmektedir: <ul style="list-style-type: none">• Veri merkezleri kapsamında kullanılan cihazların enerji verimliliği göz önüne alınarak seçilmesi ve tüketimi düşük olan cihazların kullanımının teşvik edilmesi• Ülkemizde kurulacak veri merkezlerinin yeni teknolojileri kullanarak (SDN&NFV) kurulması ve bu konuda dünyadaki öncü ülkelerden biri olması ve buna teşvik edilmesi
Bölüm/4.3.6 Yerli Üretim ve Ar-Ge Faaliyetlerinin Desteklenmesi, sayfa 99	İşletmeciler üzerine yükümlülük getirilirken diğer taraftan bu ürünleri üretme potansiyeli olan tedarikçiler açısından da teşvik mekanizmalarının ortaya konarak sağlıklı ve sürdürülebilir bir yatırım ikliminin ve işletmeciler-tedarikçiler-AR-GE faaliyeti yürüten firmalar ve ilgili kamu organlarından oluşan bir ekosistemin	İşletmecilere getirilen yükümlülüklerin takibi, işletmecilerin kendilerinden kaynaklanmayan arz kısıtları

	<p>oluşturulması son derece önemlidir. Bu takdirde şebekelerini geliştirmek ve abonelerine daha iyi hizmet sunabilmek için yatırım yapmak durumunda olan işletmeciler açısından bu ürünleri almamak gibi bir tercih olması söz konusu olmayacaktır. Bu süreçte, işletmecilerin yerli ürün kullanma yükümlülüklerinin etkin şekilde takip edilmesi gereklidir. Ancak bu yükümlülüklerin takibi, işletmecilerin kendilerinden kaynaklanmayan arz kısıtları nedeniyle cezalandırılması anlamına gelmemelidir.</p>	<p>nedeniyle cezalandırılması anlamına gelmemelidir. Özellikle ilk yıl için ve mevcut arz problemi devam ettiği sürece takip eden yıllar için de operatörlere muafiyet tanımlanması değerlendirilmelidir.</p> <p>Yeterli arz olmaması durumunda İşletmecilerin cezalandırılmayacağı bir sistem oluşturulmalıdır.</p> <p>İlaveten, KOBİ'den tedarik yükümlülüğü konusunda bir veri tabanı oluşturulması eylem planına eklenmelidir.</p>
<p>Bölüm/4.2.3. Engelliler, Düşük Gelirliler ve Sosyal Desteğe İhtiyacı Olan Grupların Genişbant Hizmetlerine Erişimlerinin Kolaylaştırılması</p>	<p>Engellilerin, sosyal desteğe muhtaçların ve düşük gelir gruplarının genişbant hizmetlerine talebini arttırmak üzere cihaz sahipliğinin ve/veya genişbant abonelik bedellerinin evrensel hizmet fonundan karşılanması da eylem adımları arasında değerlendirmelidir.</p>	<p>Dezavantajlı gruplar için cihaz sahipliği ve abonelik bedellerinin evrensel hizmet fonundan karşılanmasının eylem adımı olarak eklenmesi önerilmektedir.</p>

Selahattin Pınar Cad. Cemal Sahir Sk.
Polat İş Merkezi No:29 K:4-5 D:47
34387 Mecidiyeköy İstanbul/ Türkiye
T: 0 212 275 52 52
F: 0 212 273 29 99
www.tubisad.org.tr